

VKP(b):n XIII EDUSTAJAKOKOUKSEN YHTEENVEDOISTA

*Selostus VKP(b):n Keskuskomiteassa pidetyillä
kihlakuntakomiteain sihteerien kurseilla
kesäkuun 17 p:nä 1924*

Toverit! En ryhdy erittelemään yksityiskohtaisesti XIII edustajakokouksen päätöslauselmia. Noita päätöslauselmia on melko paljon, ne muodostavat kokonaisen kirjasen, ja niiden yksityiskohtainen eritteleminen on nyt tuskin mahdollista, varsinkin, kun minulla enem-
pää kuin teilläkään ei ole nykyään aikaa sitä varten. Sen vuoksi on mielestäni tarkoituksenmukaisempaa hahmoitella tässä selostuksessa tärkeimmät lähtökohdat ja selittää niitä siinä tarkoituksessa, että teidän olisi sitten helpompi tutkia noita päätöslauselmia kotonanne.

Niinpä siis, jos ryhdytään erittelemään XIII edustajakokouksen päätöslauselmia ja tutkitaan ne yksityiskohtaisesti, niin voidaan ne erilaiset kysymykset, joita päätöslauselmissa kosketellaan, sisällyttää neljään peruskysymykseen, jotka kulkevat punaisena lankana kaikissa päätöslauselmissa.

Mitä kysymyksiä ne ovat?

Ensimmäinen peruskysymys eli ensimmäinen kysymysten ryhmä muodostuu kysymyksistä, jotka koskevat meidän Tasavaltamme ulkoista asemaa, Tasa-

valtamme kansainvälisen aseman lujittamisen kysymyksiä.

Toinen peruskysymys eli toinen kysymysten ryhmä koskee valtion teollisuuden ja talonpoikaistalouden liittoyhteyden kysymyksiä, proletariaatin ja talonpoikaiston liiton kysymyksiä.

Kolmas kysymysten ryhmä käsittää ne kysymykset, jotka koskevat työtätekevien joukkojen kasvattamista ja uudestikasvattamista proletariaatin diktatuurin ja sosialismin hengessä. Tähän ryhmään kuuluvat sellaiset kysymykset kuin valtiokoneisto, työ talonpoikain keskuudessa, työ työtätekevien naisten keskuudessa ja työ nuorison keskuudessa.

Lopuksi neljänteen kysymysten ryhmään kuuluvat kysymykset, jotka koskevat itse puoluetta, sen sisäistä elämää, sen olemassaoloa, sen kehitystä.

Selostuksen lopussa tulen puhumaan erikseen kihlakuntatyöntekijäin tehtävistä XIII edustajakokouksen päätösten yhteydessä.

ULKOASIAT

Mitä uutta kulunut vuosi antoi Neuvosto-Venäjän kansainvälisen aseman mielessä? Mitä on se uusi ja tärkein kansainvälisessä maailmassa, joka on otettava huomioon siirryttäessä vanhasta, kuluneesta vuodesta uuteen vuoteen ja jota XIII edustajakokous ei voinut olla huomioon ottamatta?

Tämä uusi sisältyy ensinnäkin siihen, että kuluneena vuonna me havaitsimme useita yrityksiä Länsi-Euroopan muuttamiseksi sisäpolitiikassaan avoimesti fasistiseksi, mutta noilla yrityksillä ei ole ollut pohjaa, ne ovat epäonnistuneet. Jos jätetään huomioon

ottamatta Italia, jossa fasismi hajoaa, niin Euroopan tärkeimmissä maissa, Ranskassa ja Englannissa, Euroopan politiikan fasisoimisyrietykset ovat epäonnistuneet ja noiden yritysten tekijät, Poincaré ja Curzon, ovat suoraan sanoen tipahtaneet alas, joutuneet heitetyiksi yli laidan.

Ensinnäkin tämä on sitä uutta, minkä kulunut vuosi antoi meille.

Toinen, mitä kulunut vuosi antoi meille, on se, että Englannin ja Ranskan sotaisat imperialistit tekivät useita yrityksiä maamme eristämiseksi, yrityksiä, jotka menivät myttyyn. Tuskinpa voidaan epäillä sitä, etteikö Poincarén lukuisilla salajuonilla Neuvostoliittoa vastaan ja Curzonin tunnetulla uhkavaatiimuksella olisi tavoiteltu meidän maamme eristämistä. Entä miten kävi? Neuvostoliiton eristämisen asemesta tuloksena oli sen tosiasiallinen tunnustaminen. Enemmänkin, Neuvostoliiton eristämisen asemesta joutuivat eristäjät eristetyiksi, Poincaré ja Curzon joutuivat eroamaan. Meidän maamme ominaispaino osoittautui suuremmaksi kuin miltä se saattoi näyttää eräistä imperialismin vanhoista poliitikoista.

Tämä on se toinen uusi, mitä kulunut vuosi antoi meille ulkopoliitiikan alalla.

Miten tämä kaikki on selitettävissä?

Jotkut ovat taipuvaisia selittämään tämän johtuneen politiikkamme nerokkuudesta. En kiellä sitä, etteikö meidän politiikkamme olisi ollut, ellei nerokasta, niin ainakin oikeata, minkä XIII edustajakokous on vahvistanut. Mutta asiaa ei voida selittää yksinomaan sillä, että meidän politiikkamme on ollut nerokasta tai oikeaa. Tässä ei ole ollut kysymys

niinkään paljon siitä, onko meidän politiikkamme ollut oikeata, kuin siitä tilanteesta, joka viime aikoina on muodostunut Euroopassa ja josta meidän politiikkamme saavutukset ovat johtuneet. Tässä on pantava merkille kolme seikkaa.

Ensiksikin. Imperialististen valtojen voimattomuus suoriutua sotilaallisten voittojensa tuloksista ja saada Euroopassa pystytetyksi edes jossain määrin siedettävä rauha, niiden kykenemättömyys kehittyä edelleen ilman voitettujen maiden ja siirtomaiden rosvousta, ilman selkkauksia ja yhteentörmäyksiä toistensa kanssa rosivotun jakamisesta. Siitä johtuu uusi aseistautuminen. Siitä johtuu uuden sodan vaara. Mutta kansanjoukot eivät halua sotaa, sillä ne eivät ole vielä unohtaneet niitä uhreja, joita ne joutuivat kantamaan kapitalistien voittojen vuoksi. Siitä johtuu kansojen kasvava tyytymättömyys sotaisan imperialismin politiikkaan.

Siinä on imperialismin sisäisen heikkouden syy. Miksi Curzon ja Poincaré ajettiin tiehensä? Siksi, että kansan keskuudessa heitä pidetään uuden sodan lietsojina. Siksi, että he avoimesti sotaisalla politiikallaan herättivät joukkojen tyytymättömyyden imperialismin vastaan yleensä ja saivat siten aikaan vaaran imperialismin.

Toiseksi. Neuvostovallan lujittuminen maan sisällä. Kapitalistiset valtiot pitivät suuntana Neuvostovallan luhistumista maan sisällä. Psalminveisaa ja laulaa, että lasten ja imeväisten kautta jumala sanoo joskus totuuden. Jos länsimaista imperialismin pidetään jumalana, niin on luonnollista, että se ei voi tulla toimeen ilman lapsukaistaan. Ja niinpä se onkin

löytänyt lapsukaisensa tunnetussa Benesissä, Tshekkoslovakian ulkoasiain ministerissä, jonka suun kautta se on julistanut, että Neuvostovallan epävakaisuuden vuoksi ei pidä kiirehtiä Tasavaltojen Liiton tunnustamista, että koska Neuvostovallan tilalle tulee piakkoin uusi porvarillis-demokraattinen valta, niin olisi parasta toistaiseksi „pidättäytyä“ „normaalisista suhteista“ Neuvostoliiton kanssa. Siten oli asia vielä äskettäin. Mutta imperialismin „totuutta“, joka julistettiin sen lapsukaisen suun kautta, riitti tuskin pariksi kuukaudeksi, sillä kuten tunnettua, kokonainen joukko valtioita vaihtoi pian „pidättäytymis“-politiikan „tunnustamis“-politiikkaan⁴⁴. Minkä vuoksi? Sen vuoksi, että on vaikea kiistää silmännähtävää asiaa vastaan, ja silmännähtävää on se, että Neuvostovalta on vankka kuin kallio. Ennen kaikkea pieneläjä, olipa hän politiikassa miten naiivi hyvänsä, ei ole voinut olla huomaamatta sitä, että Neuvostovalta on ehkä lujempi kuin mikään porvarillinen hallitus, sillä proletariaatin diktatuurin seitsemän vuoden aikana porvarillisia hallituksia on tullut ja mennyt, mutta Neuvostovalta on jäänyt paikalleen. Edelleen tuo samainen pieneläjä ei ole voinut olla huomaamatta, että meidän maamme talous edistyy, vaikkapa siitä, että meidän vientimme kasvaa askel askeleelta. Tarvitseeko vielä todistella, että nämä seikat puhuvat Neuvostoliiton puolesta eivätkä sitä vastaan? Meitä syytetään siitä, että me harjoitamme Länsi-Euroopassa propagandaa kapitalismia vastaan. Minun on sanottava, että me emme kaipaa sellaista propagandaa, se ei ole meille tarpeen. Itse Neuvostovallan olemassaolo, sen kasvu, sen aineellinen edistys ja sen eittämä-

tön lujittuminen ovat sinänsä mitä vakavinta propagandaa Euroopan työläisten keskuudessa Neuvostovallan hyväksi. Jokainen työmies, joka on tullut Neuvostomaahan ja saanut katsella meidän proletaarista järjestelmäämme, voi nähdä, mitä Neuvostovalta on ja mihin työväenluokka pystyy silloin, kun se on vallassa. Tämä juuri onkin todellista propagandaa, mutta se on tosi-asioilla harjoitettua propagandaa, joka tehoaa työläisiin paljon paremmin kuin suullinen tai lehdistön kautta harjoitettu propaganda. Meitä syytetään siitä, että me harjoitamme propagandaa Idässä. Sekin on turhaa puhetta. Meidän ei tarvitse harjoittaa propagandaa Idässä. Riippuvaisen maan tai siirtomaan minkä kansalaisen hyvänsä ei tarvitse muuta kuin saapua Neuvostomaahan ja katsella, miten ihmiset meillä hallitsevat maata, ei tarvitse muuta kuin katsella, miten musta- ja valkoihoiset, venäläiset ja ei-venäläiset, kaiken väriset ja kaikkiin kansallisuuksiin kuuluvat ihmiset ovat samoissa valjaissa ja vetävät yhdessä suuren maan hallitsemisvaunuja, tullakseen vakuuttuneeksi siitä, että tämä on ainoa maa, jossa kansojen veljeys ei ole korulause, vaan tosiasia. Me emme kaipaa minkäänlaista painetta tai suullista propagandaa silloin, kun meillä on sellainen tosiasiaan perustuva propaganda kuin Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liitto.

Kolmanneksi. Neuvostovallan ominaispainon kasvu, sen nauttiman suosion kasvu kapitalististen maiden kansanjoukkojen keskuudessa, mikä johtuu ennen kaikkea siitä, että meidän maamme on maailman ainoa maa, joka pystyy harjoittamaan ja todella harjoittaa rauhanpolitiikkaa, harjoittaa sitä rehellisesti ja

julkisesti, päättäväisesti ja johdonmukaisesti eikä teko-
pyhästi. Kaikki, sekä viholliset että ystävät, myön-
tävät nyt sen, että meidän maamme on ainoa maa,
jota voidaan oikeutetusti nimittää rauhanpolitiikan
tukipyylvääksi ja lipunkantajaksi koko maailmassa.
Tarvitseeko todistella, että tämä seikka ei ole voinut
olla lisäämättä Euroopan kansanjoukkojen myötätun-
toa ja sympatiaa Neuvostovaltaa kohtaan? Oletteko
kiinnittäneet huomioltanne siihen, että eräät vallan-
pitäjät Euroopassa pyrkivät rakentamaan uransa
„ystävyydelle“ Neuvostoliiton kanssa, että eivät edes
sellaiset heistä kuin Mussolini kieltäydy joskus „tienaa-
masta“ tuolla „ystävyydellä“? Tämä on suoranainen
todiste siitä, että Neuvostovalta on saanut todella suu-
ren suosion kapitalististen valtioiden laajojen joukko-
jen keskuudessa. Mutta Neuvostovalta ei ole millekään
niin suuressa kiitollisuudenvelassa nauttimastaan suo-
siosta kuin rauhanpolitiikalle, jota se on harjoittanut
rehellisesti ja miehuullisesti vaikeissa oloissa sen
ollessa kapitalististen valtioiden ympäröimä.

Sellaisia ovat yleispiirtein ne seikat, joista ovat
johtuneet meidän ulkopoliittikkamme saavutukset
kuluneena vuonna.

XIII edustajakokous hyväksyi päätöslauselmassaan
Keskuskomitean politiikan ulkoisten suhteiden alalla.
Mitä se merkitsee? Se merkitsee sitä, että edustaja-
kokous velvoitti puolueen edelleenkin harjoittamaan
rauhanpolitiikkaa, päättäväisen taistelun politiikkaa
uutta sotaa vastaan, uuden aseistautumisen ja uusien
yhteentörmäysten kaikkien ja kaikenlaisten kannatta-
jain tai sukoilijain säälimättömään paljastamiseen
suunnattua politiikkaa.

LIITTOYHTEYDEN KYSYMYKSET

Mitä on liittoyhteys? Liittoyhteys on säännöllistä yhteyttä, säännöllistä vaihtoa kaupungin ja maaseudun välillä, teollisuutemme ja talonpoikaistalouden välillä, teollisuutemme valmistajien sekä talonpoikaistalouden tuottamien elintarvikkeiden ja raaka-aineiden välillä. Talonpoikaistalous ei voi elää, ei voi tulla toimeen, lähettämättä kaupungin markkinoille elintarvikkeita ja raaka-aineita ja saamatta vastineeksi kaupungista välttämättömiä tehdastuotteita ja työvälineitä. Samalla tavalla valtion teollisuus ei voi kehittyä lähettämättä talonpoikaismarkkinoille valmiiteita ja hankkimatta maaseudulta elintarvikkeita ja raaka-aineita. Meidän sosialistisen teollisuutemme toimeentulon lähteenä ovat siis sisäiset markkinat ja ennenkaikkea talonpoikaismarkkinat, talonpoikaistalous. Sen vuoksi kysymys liittoyhteydestä on kysymys meidän teollisuutemme olemassaolosta, kysymys itse proletariaatin olemassaolosta, kysymys meidän Tasavaltamme elämästä ja kuolemasta, kysymys sosialismin voitosta meidän maassamme.

Tätä liittoyhteyttä, säännöllistä yhteyttä kaupungin ja maaseudun välillä, teollisuuden ja talonpoikaistalouden välillä vaihtamalla välittömästi teollisuuden tuotteita talonpoikaistalouden tuotteisiin, me emme ole onnistuneet saamaan aikaan. Se ei ole onnistunut siksi, että meidän teollisuutemme on heikosti kehittynyt, huoltokoneistoja suurine, ympäri koko maata haarautuvine osastoineen ei meillä ole ollut ja kansantalous kokonaisuudessaan on sodan jälkeen ollut rappiotilassa. Sen vuoksi meidän oli pakko

ottaa käytäntöön niinsanottu uusi talouspolitiikka, t.s. meidän oli pakko julistaa kaupankäynnin vapaus, tavarain kiertokulun vapaus, sallia kapitalismi sekä mobilisoida miljoonien talonpoikien ja pikkuisäntien ponnistukset saadaksemme maassa aikaan vuolaan tavaravaihdon, kehittää kaupankäyntiä ja sitten, saatuumme haltuumme tärkeimmät asemat kaupan alalla, järjestää kaupan välityksellä liittoyhteys teollisuuden ja talonpoikaistalouden välillä. Tämä on liittoyhteyden aikaansaamista kiertotietä, kuten Lenin sanoi, ei suoraan, ei vaihtamalla välittömästi talonpoikaistalouden tuotteita teollisuuden tuotteisiin, vaan kaupan välityksellä.

Tehtävänä on käyttää hyväksi miljoonien pienisäntien ponnistuksia, vallata kaupankäynti, ottaa valtion ja osuusliikkeiden käsiin tärkeimmät langat maaseudun ja kaupungin huoltamisessa sekä järjestää siten teollisuuden ja talonpoikaistalouden välille katkeamaton yhteys, murtumaton liittoyhteys.

Ei voida sanoa, että tämä tehtävä olisi meille ylivoimainen. Sitä ei voida sanoa siksi, että vallassaolevalla proletariaatilla on niinsanoaksemme kaikki peruskeinot voidaakseen saada aikaan tällaisen liittoyhteyden kiertotietä kaupan välityksellä. Ensinnäkin sillä, proletariaatilla, on valta. Toiseksi, sillä on teollisuus. Kolmanneksi, sen hallussa on luotto, ja luotto on mitä suurin voima valtion käsissä. Neljänneksi, sillä on oma kauppakoneistonsa, huono tai hyvä, mutta kuitenkin sellainen, joka kehittyy ja lujittuu. Lopuksi sillä on määrätty tavaravarastot, jotka voidaan aika-ajoin heittää markkinoille tarkoituksella taltuttaa tai neutralisoida markkinain oikut, vaikuttaa hintoi-

hin j.n.e. Työväenvaltiolla on kaikki nämä keinot, ja sen vuoksi ei voida sanoa, että liittoyhteyden aikaansaaminen kaupan välityksellä olisi meille ylivoimainen tehtävä.

Siten on asianlaita liittoyhteyden järjestämisessä kaupungin ja maaseudun välillä, tämän liiton mahdollisuuksien suhteen.

Siis, mitä uutta ja tärkeätä kulunut vuosi antoi kaupungin ja maaseudun liittoyhteyden aikaansaamisen näkökannalta?

Mitä uutta aineistoa oli XIII edustajakokouksen käytettävissä sen ratkaistessa liittoyhteyttä koskevia kysymyksiä?

Uutta vuoden kuluessa tällä alalla on se, että kuluneena vuonna me ensimmäisen kerran kohtasimme käytännöllisessä työssämme laajan taistelun, laajassa mitassa käytävän taistelun sosialististen ainesten ja yksityiskapitalististen ainesten välillä kansantaloutemme sisällä ja kohdattuamme sen asetimme ensi kerran käytännölliselle pohjalle liittoyhteyttä koskevan kysymyksen kaikessa konkreettisuudessaan. Liittoyhteyttä ja kauppaa koskevat kysymykset eivät enää nousseet eteemme teorian kysymyksinä vaan välittömän käytännön päivänpolttavina kysymyksinä, jotka vaativat pikaista ratkaisua.

Kuten muistanette, Lenin sanoi jo XI edustajakokouksessa⁴⁵, että markkinain valtaaminen valtion ja osuuskuntien voimilla, kaupankäynnin tärkeimpien lankojen valtaaminen ei tule tapahtumaan rauhallisen toiminnan muodossa, vaan taistelun muodossa sosialististen ainesten ja yksityiskapitalististen ainesten välillä, että tämä toiminta tulee tapahtumaan

kiihkeän kilpailun muodossa kansantaloutemme näiden vastakkaisten ainesten välillä. Ja nyt tämä taistelu on puhjennut. Se on tullut esiin etupäässä kahdella alalla: kaupungin ja maaseudun välisen kaupan alalla sekä luoton alalla, etupäässä maaseudulla.

Minkälaisia ovat tämän taistelun tulokset?

Ensiksi. On osoittautunut, että yksityispääoma ei ole pesiytynyt tuotantoon, jossa epäonnistumisen vaara on suurempi ja pääoman kiertokulku on hitaampaa, vaan kaupankäyntiin, siihen samaan kaupankäyntiin, joka muodostaa, kuten Lenin sanoo, perusrenkaan prosessien ketjussa siirtymisaikanamme. Ja pesiydyttyään kaupankäyntiin yksityispääoma on lujittautunut siellä siinä määrin, että sen haltuun on joutunut noin 80 prosenttia koko vähittäiskaupasta ja noin 50 prosenttia koko tukku- ja vähittäiskaupasta maassa. Tämä johtuu kauppa- ja osuusliikekoneistojemme nuoruudesta ja keskeneräisyydestä, meidän syndikaattiemme väärästä politiikasta, jotka ovat käyttäneet väärin monopoliasemaansa ja paisuttaneet tavarain hintoja, Sisämaankaupan komissariaattimme puutteellisuuksista, jonka velvollisuutena on säännöstellä kaupankäyntiä valtion etuja silmälläpitäen, sekä vihdoin meidän silloisen neuvostorahamerkkivaluuttamme epävakaisuudesta, valuuttamme, joka löi pääasiassa talonpoikaa ja siten vähensi hänen ostokykyään.

Toiseksi. On osoittautunut, että luotto on maaseudulla kokonaisuudessaan kulakin ja koronkiskurin käsissä, että maatalouskalustoa vailla oleva vähäväkinen talonpoikaisto on pakotettu menemään velkaorjuuteen koronkiskurille, on pakotettu maksamaan hirmukorkoja ja sietämään nurisematta koronkiskurin

herruutta. Tämä johtuu siitä, että meillä ei ole vielä paikallista maatalousluoton verkostoa, joka voisi antaa talonpojalle huokeata luottoa ja työntää koronkiskurin taka-alalle, että taistelukenttä on tässä kokonaisuudessaan koronkiskurin hallussa.

Näin ollen valtion ja talonpoikaistalouden välille ovat kiilautuneet kauppias ja koronkiskuri, minkä vuoksi liittoyhteyden aikaansaaminen sosialistisen teollisuuden ja talonpoikaistalouden välille osoittautui vaikeaksi ja keskeneräiseksi. Kesällinen menekkipula viime vuonna ilmensi tätä vaikeutta ja keskeneräisyyttä.

Puolue ryhtyi heti silloin, jo ennen edustajakokousta, toimenpiteisiin menekkipulan poistamiseksi ja perustuksen laskemiseksi maatalousluotolle. Otettiin käytäntöön uusi luja valuutta, joka paransi asiaa. Suuria tavaramääriä lähetettiin markkinoille hintojen alentamistarkoituksessa, mikä samoin vaikutti suotuisasti. Sisämaankaupan komissariaatti järjestettiin uudelleen sellaisille perustoille, jotka takaavat menestyksellisen taistelun yksityispääomaa vastaan. Asetettiin kysymys kauppa- ja osuusliike-elinten uudesti järjestämisestä liittoyhteyttä silmällä pitäen. Menekkipula saatiin pääpiirteissään lopetetuksi.

Mutta puolue ei voinut rajoittua näihin toimenpiteisiin. XIII edustajakokouksen tehtävänä oli asettaa kysymys taloudellisesta liittoyhteydestä koko laajuudessaan ja viitoittaa perussuunnat tämän kysymyksen ratkaisemiseksi uudessa tilanteessa menekkipulan lopettamisen jälkeen.

Mitä XIII edustajakokous antoi meille tällä alalla?

Ensiksi. Edustajakokous antoi tunnuksen teollisuuden edelleen laajentamisesta, ennenkaikkea kevyen

teollisuuden sekä myös metalliteollisuuden, sillä on selvää, että niillä valmisteverastoilla, jotka meillä on, me emme pysty tyydyttämään talonpojan tavarannälkää. Minä en edes puhukaan työttömyyden kasvusta, joka vaatii tiukasti teollisuuden laajentamista. Teollisuuden edelleen laajentaminen on sen vuoksi kysymys elämästä ja kuolemasta (kts. edustajakokouksen päätöslauselmaa Keskuskomitean toimintaselostuksen johdosta ⁴⁶).

Toiseksi. Edustajakokous antoi tunnuksen talonpoikaistalouden edelleen laajentamisesta, tunnuksen avun antamisesta talonpoikaistaloudelle kyntömaan edelleen laajentamisessa. Tämäkin on välttämätön asia liittoyhteyttä varten, sillä on selvää, että talonpoikaiston etujen mukaista on tyydyttää paitsi meidän teollisuutemme tarpeet, tietenkin teollisuustuotteiden vastineeksi, myöskin ulkoisten markkinoiden tarpeet, tietenkin koneiden vastineeksi. Siitä johtuu talonpoikaistalouden edelleen laajentaminen puoluepolitiikan päiväjärjestyksessä olevana tehtävänä (kts. päätöslauselmaa „Työstä maaseudulla“ ⁴⁷).

Kolmanneksi. Edustajakokous vahvisti Sisämaankaupan kansankomissariaatin muodostamisen ja asetti kaikille kauppa- ja osuusliike-elimillemme tärkeimmäksi tehtäväksi taistelun yksityispääomaa vastaan, markkinain valtaamisen ja yksityispääoman karkoittamisen kaupan alalta taloudellista luonnetta olevilla toimenpiteillä, alentamalla tavarain hintoja ja parantamalla tavarain laatua, käyttelemällä taitavasti suuria tavaramääriä, myöntämällä huojennetuilla ehdoilla annettavaa luottoa j.n.e. (kts. päätöslauselmia „Sisämaankaupasta“ ja „Osuustoiminnasta“ ⁴⁸).

Neljänneksi. Edustajakokous asetti ja ratkaisi erittäin tärkeän kysymyksen maatalousluotosta. Kysymys ei ole ainoastaan Keskus-maatalouspankista tai maatalousluoton läänikomiteoista. Kysymys on pääasiassa luotto-osuuskunnan paikallisen verkoston järjestämisestä kihlakunnissa ja kunnissa, kysymys on luoton demokratisoimisesta, maatalousluoton tekemisestä talonpojan saatavana olevaksi, koronkiskurin antaman orjuuttavan luoton korvaamisesta valtion huokealla luotolla ja koronkiskurin laudalta lyömisestä maaseudulla. Tämä on koko meidän taloutemme mitä tärkein kysymys, jota ratkaisematta vähääkään vankka liittoyhteys proletariaatin ja talonpoikaiston välillä ei ole mahdollinen. Juuri sen vuoksi XIII edustajakokous kiinnitti erikoista huomiota tähän kysymykseen (kts. päätöslauselmaa „Työstä maaseudulla“). Keskuskomitea on saanut aikaan sen, että maatalouspankin peruspääomaan on myönnetty 40 miljoonaa ruplaa sitä silmällä pitäen, että Valtionpankin kanssa suoritettavien määrätynlaisten yhdistelmien avulla nämä 40 miljoonaa ruplaa saataisiin kohotetuksi 80 miljoonaksi ruplaksi. Minun mielestäni tuo summa voitaisiin määrättyillä voimainponnistuksilla kohottaa 100 miljoonaan ruplaan. Se ei ole tietysti kovinkaan paljon sellaiselle jättiläiselle kuin meidän Liittomme, mutta se on kuitenkin jotain siinä mielessä, että talonpojalle tehtäisiin helpommaksi taloutensa parantaminen ja tehtäisiin loppu koronkiskurin harjoittamasta velkaorjuutuksesta. Edellä minä puhuin talonpoikaiston paikallisen luotto-osuuskunnan merkityksestä vähäväkisille talonpojille, talonpoikaiston ja työväenvaltion väliselle taloudelliselle liitolle. Mutta

paikallinen luotto-osuuskunta voi olla avuksi muullekin kuin talonpojalle. Määrätyillä ehdoilla siitä voi tulla mitä suurimman avun lähde myöskin valtiolle talonpojan puolelta eikä ainoastaan talonpojalle valtion puolelta. Tosiaan, jos meillä paikkakunnilla, kihlakunnissa ja kunnissa saadaan aikaan maatalousluoton laaja verkosto ja vastaavat laitokset tulevat nauttimaan arvovaltaa talonpoikaisjoukoissa, niin talonpoikaisto ei tule ainoastaan ottamaan valtiolta, s.o. noilla laitoksilla ei tule olemaan vain aktiivisia liiketoimia, vaan talonpoikaisto tulee vielä antamaan sinne, t.s. niillä tulee olemaan myös passiivisia liiketoimia. Ei ole vaikea käsittää, että asiain kääntyessä paikallisissa luottolaitoksissa suotuisaan suuntaan niistä saattaa muodostua niin huomattavan avun lähde valtiolle minimiljoonaisen talonpoikaiston puolelta, ettei sellaiselle vedä vertoja mikään ulkomainen laina. Kuten näette, edustajakokous ei erehtynyt kiinnittäessään erikoista huomiota huokean luoton järjestämiseen maaseudulla.

Viidenneksi. Edustajakokous julisti vielä kerran ulkomaankaupan monopolin järkkymättömyyden. Mielestäni ei ole tarpeellista selittää tämän monopolin merkitystä niin teollisuudelle ja maataloudelle kuin myöskin niiden väliselle liittoyhteydelle. Ulkomaankaupan monopolin mitä tärkein merkitys ei kaipaalisätodistuksia (kts. päätöslauselmaa Keskuskomitean toimintaselostuksen johdosta).

Kuudenneksi. Edustajakokous vahvisti sen, että on välttämätöntä lisätä vientiä yleensä ja ennenkaikkea viljan vientiä. Minun mielestäni tämäkään päätös ei kaipa selityksiä (kts. päätöslauselmaa Keskuskomitean toimintaselostuksen johdosta).

Seitsemänneksi. Edustajakokous päätti ryhtyä kaikkiin toimenpiteisiin, että rahareformi⁴⁹, joka on helpottanut tavaranvaihtoa ja vankan yhteyden aikaan saamista teollisuuden ja talonpoikaistalouden välille, että tämä rahareformi vietäisiin loppuun saakka ja että kaikki sitä varten välttämättömät ehdot täytettäisiin niin keskuksen voimilla kuin myöskin paikkakuntien voimilla (kts. päätöslauselmaa Keskuskomitean toimintaselostuksen johdosta).

Sellaisia ovat XIII edustajakokouksen tunnukset liittoyhteyttä koskevasta kysymyksestä, tunnukset, joiden tarkoituksena on se, että vallataan kaupankäynti, saadaan aikaan vankka liittoyhteys teollisuutemme ja talonpoikaistalouden välille ja valmistellaan siten edellytykset kansantalouden sosialististen ainesten voitolle kapitalistisista aineksista.

TYÖTÄTEKEVIEN JOUKKOJEN KASVATTAMISTA JA UDESTIKASVATTAMISTA KOSKEVAT KYSYMYKSET

Eräs puolueen oleellisista tehtävistä proletariaatin diktatuurin kaudella on se, että pannaan käyntiin toiminta vanhojen sukupolvien udestikasvattamiseksi ja uusien sukupolvien kasvattamiseksi proletariaatin diktatuurin ja sosialismin hengessä. Vanhat tavat ja tottumukset, perinteet ja ennakkoluulot, jotka on saatu perinnöksi vanhalta yhteiskunnalta, ovat sosialismin erittäin vaarallisia vihollisia. Ne, nuo perinteet ja tavat, pitävät vallassaan työtätekevien miljoonajoukkoja, ne ovat toisinaan proletariaatin kokonaisen kerroksien vitsauksena, ne muodostavat joskus

mitä suurimman vaaran proletariaatin diktatuurin itse olemassaololle. Senvuoksi taistelu noita perinteitä ja tapoja vastaan, niiden välttämätön voittaminen toimintamme kaikilla aloilla sekä vihdoinkin uusien sukupolvien kasvattaminen proletaarisen sosialismin hengessä ovat niitä puolueemme lähimpiä tehtäviä, joita toteuttamatta sosialismin voitto on mahdotonta. Valtiokoneiston parantamistyö, työ maaseudulla, työ työtätekevien naisten keskuudessa ja työ nuorison keskuudessa — ne ovat puolueen toiminnan perusalvoja näiden tehtävien toteuttamiseksi.

a) **Taistelu valtiokoneiston parantamiseksi.** Edustajakokous käytti vähän aikaa valtiokoneistoa koskevaan kysymykseen. Keskuskontrollikomitean selostus taistelusta valtiokoneiston vikoja vastaan vahvistettiin ilman keskustelua. Päätöslauselma „Kontrollikomiteoiden työstä“⁵⁰ hyväksyttiin samoin ilman keskustelua. Minun mielestäni se tapahtui ajanpuutteen ja edustajakokoukselle asetettujen kysymysten runsauden vuoksi. Mutta olisi kerrassaan väärin tehdä tästä sellainen johtopäätös, että puolue ei pidä valtiokoneistoa koskevaa kysymystä mitä tärkeimpänä kysymyksenä. Päinvastoin, kysymys valtiokoneistosta on koko rakennustyömme oleellisimpia kysymyksiä. Toimiiko valtiokoneisto rehellisesti vai ottaako se lahjuksia; noudattaako se säästäväisyyttä varojen käytössä vai tuhlaako se kansan omaisuutta; onko sen työssä vilppiä vai palveleeko se valtiota uskolla ja antaumuksella; onko se taakkana työtätekeville vai työtätekevien auttamisjärjestö; juurruttaako se proletaarisen laillisuuden aatetta vai turmeleeko se väestön mieltä tämän aatteen kieltämisen hengessä; kehittykö

se edelleen valtiottomaan kommunistiseen yhteiskuntaan siirtymisen suuntaan vai kiskooko se takaisin kehnon porvarillisen valtion ummehtuneeseen byrokraatismiin, — kaikki nämä ovat sellaisia kysymyksiä, joiden oikealla ratkaisemisella on ratkaiseva merkitys puolueelle ja sosialismille. Tuskin voidaan epäillä sitä, etteikö meidän valtiokoneistomme olisi täynnä vikoja, etteikö se olisi jäykkäliikkeinen ja kallis, etteikö se olisi yhdeksältä kymmenesosaltaan byrokraattinen, etteikö valtiokoneiston byrokraatismi painaisi puoluetta ja sen järjestöjä vaikeuttaen taistelua valtiokoneiston parantamiseksi. Kuitenkin on selvää, että jos meidän valtiokoneistomme vapautuisi vaikkapa eräistä peruspuutteellisuuksistaan, niin se voisi olla proletariaatin käsissä erittäin tehokas väline laajojen väestökerrosten kasvattamiseksi ja uudestikasvattamiseksi proletariaatin diktatuurin ja sosialismin hengessä.

Juuri tämän vuoksi Lenin kiinnitti erikoista huomiota valtiokoneiston parantamiseen.

Juuri tämän vuoksi puolue on muodostanut työläisistä ja talonpojista erikoisia järjestöjä (uudestijärjestetty Työläis-talonpoikaisinspektio sekä laajennettu Keskuskontrollikomitea) taistelua varten valtiokoneistomme puutteellisuuksia vastaan.

Tehtävänä on auttaa Keskuskontrollikomiteaa sekä Työläis-talonpoikaisinspektiota niiden vaikeassa työssä valtiokoneiston parantamiseksi, yksinkertaistamiseksi, sen tekemiseksi halvemmaksi ja moraalisesti terveemmäksi ylhäältä alas asti (kts. edustajakokouksen päätöslauselmaa „Kontrollikomiteoiden työstä“).

b) **Työstä maaseudulla.** Tämä kysymys on käytännöllisen puoluetointamme kaikkein pulmallisimpia

ja vaikeimpia kysymyksiä. Edustajakokous hyväksyi erinomaisen päätöslauselman maaseudulla suoritettavan työmme peruslinjoista. Ei tarvitse muuta kuin verrata tätä päätöslauselmaa VIII edustajakokouksen päätöslauselmaan työstä maaseudulla⁵¹ ymmärtääkseen sen, miten suuren askeleen puolue on päässyt eteenpäin tällä alalla. Mutta olisi väärin luulla, että XIII edustajakokous käsitteli tyhjentävästi tai olisi saattanut käsitellä tyhjentävästi tänä vuonna mitä pulmallisimman kysymyksen maaseudusta. Sellaiset kysymykset kuin kollektiivitalouksien järjestämis-
muodot, neuvostotilojen uusiminen, maiden järjestelyn säännöstely keskuksessa ja reunamaissa, uudet työn-
järjestelymuodot maataloudellisen osuustoiminnan yhteydessä, Liittomme erilaisten alueiden erikoisuuksien huomioiminen ja näiden erikoisuuksien huomioon ottaminen työssä — kaikki nämä kysymykset eivät ymmärrettävistä syistä voineet saada tyhjentävää ratkaisua edustajakokouksen päätöslauselmassa. Edustajakokouksen päätöslauselma on tärkeä siinä suhteessa, että viitoittaessaan toiminnan peruslinjat se helpottaa näiden kysymysten myöhempää käsittelyä. Te kai tiedätte, että Keskuskomitean täysistunto⁵² muodosti vakituisen maaseututyön valiokunnan näiden kysymysten seikkaperäistä käsittelyä varten.

Päätöslauselman keskiönä on talonpoikaisjoukkojen osuustoiminnallistuttamisen tunnus. Osuustoiminnallistuttamisen on tapahduttava kolmella linjalla: kulusosuuskuntien linjalla, maatalousosuuskuntien linjalla ja luotto-osuuskuntien linjalla. Tämä on eräs varmimpia teitä kollektivismin aatteiden ja menetelmien juurruttamiseksi talonpoikaiston keskuuteen,

sen vähäväkisten ja keskikerrosten keskuuteen (kts. edustajakokouksen päätöslauselmaa „Työstä maaseudulla“).

c) **Työstä työtätekevien naisten keskuudessa.** Sanoin jo edustajakokouksessa tekemässäni selostuksessa, että tämä työala on meillä jäänyt taka-alalle, että tämä työ on puolueelle tavattoman tärkeätä ja eräissä tapauksissa se on ratkaiseva työala uusien sukupolvien kasvattamisessa sosialismin hengessä. Ei kannata tietenkään toistaa sitä, mikä sanottiin jo edustajakokouksessa. Haluaisin vain kiinnittää huomiota siihen, että edustajakokous, jolla ei valitettavasti ollut mahdollisuutta käsitellä erikoisesti kysymystä työstä työtätekevien naisten keskuudessa, hyväksyi silti erikoisen päätöksen siitä, että „edustajakokous kiinnittää koko puolueen erikoista huomiota työläis- ja taloupoikaisnaisten keskuudessa suoritettavan työn voimistamisen välttämättömyyteen ja heidän nostamiseensa kaikkiin valinnallisiin puolue- ja neuvostoelimiin“ (kts. päätöslauselmaa Keskuskomitean toimintaselostuksen johdosta). Olen sitä mieltä, että seuraavassa edustajakokouksessa on tätä kysymystä käsiteltävä erikoisesti. Edustajakokouksen päätöksen mukaisesti Keskuskomitean täysistunto päätti heti edustajakokouksen jälkeen antaa Keskuskomiteamme Organisiatiobyroolle tehtäväksi ryhtyä erikoistoimenpiteisiin työtätekevien naisten keskuudessa suoritettavan työn kohottamiseksi asian vaatimalle tasolle.

d) **Työstä nuorison keskuudessa.** Edustajakokous kiinnitti erikoista huomiota nuorison keskuudessa tehtävään työhön. Edustajakokouksen vastaava päätöslauselma on mielestäni parhaiten laadittu ja

tyhjentävin kaikista edustajakokouksen päätöslauselmista. Senvuoksi sillä on suuri arvo puolucelle ja nuorisolle.

Nuorison merkitys— puhun työläis- ja talonpoikaisnuorisosta — on siinä, että se on mitä suotuisin maaperä tulevaisuuden rakentamiselle, että se on meidän maamme tulevaisuus ja se kantaa uumenissaan maamme tulevaisuutta. Kun meidän toiminnallamme valtiokoneistossa, talonpoikain keskuudessa ja työtätekevien naisten keskuudessa on valtavan suuri merkitys vanhojen tottumusten ja perinteiden voittamisessa, työtätekevien joukkojen vanhojen sukupolvien **uudestikasvattamisessa**, niin toiminta nuorison keskuudessa, joka on enemmän tai vähemmän vapaa näistä perinteistä ja näistä tottumuksista, saa arvaamattoman suuren merkityksen työtätekevien uusien kaaderien **kasvattamisessa** proletariaatin dik-tatuurin ja sosialismin hengessä, sillä on itsestään selvää, että maaperä on tässä erittäin suotuisa.

Tästä johtuu itse nuorisoliiton ja sen pioneerien keskuudessa toimivien haarautumien erittäin vakava merkitys.

Nuorisoliitto on työläis- ja talonpoikaisnuorison vapaaehtoinen järjestö. Sen keskiönä, sen ydinjoukkona on työläisnuoriso. Sen tukena on talonpoikaisnuoriso. Työläis- ja talonpoikaisnuorison liitto on nuorisojärjestön perusta. Proletaarisen ydinjoukon ympärille on koottava kaikki, mikä on rehellistä ja vallankumouksellista talonpoikaisnuorisossa; nuorisoliiton on saatava jäseniänsä kaikille taloudellisen ja sivistyksellisen, sotilaallisen ja hallinnollisen työn aloille; heistä on koulutettava maamme taistelijoita

ja rakentajia, uurastajia ja johtajia — sellaisia ovat nuorisoliiton tehtävät (kts. päätöslauselmaa „Työstä nuorison keskuudessa“⁵³).

PUOLUE

Tähän sisältyy neljä kysymystä: oppositiosta, Lenin-kutsunnasta, puoluejohdon demokratisoinnista, teoriasta yleensä ja leninisin propagandasta erikokoisesti.

a) **Oppositioista.** Nyt kun edustajakokous on ratkaissut kysymyksen oppositiosta ja juttu on niin muodoin lopetettu, voitaisiin asettaa kysymys: mitä oppositio on ja mistä oikeastaan käytiin taistelua väittelyn aikana? Minun mielestäni, toverit, taistelua käytiin puolueen elämästä ja kuolemasta. Oppositio ei ehkä itse sitä tajunnutkaan. Mutta kysymys ei ole siitä. Kysymys ei ole siitä, mitä päämääriä joku toveri tai joku oppositioryhmä itselleen asettaa. Kysymys on niistä objektiivisista seurauksista, jotka väistämättä aiheutuvat kysymyksessäolevan ryhmän teoista. Sillä mitä merkitsee sodan julistaminen puoluekoneistolle? Se merkitsee puolueen luhistamista. Mitä merkitsee nuorison nostattaminen kaadereita vastaan? Se merkitsee puolueen hajottamista. Mitä merkitsee ryhmittymävapauden puolesta taistelemisen? Se merkitsee puolueen ja sen yhtenäisyyden pirstoamisyritystä. Mitä merkitsee puolueen kaaderien saattaminen huonoon maineeseen jaarittelemalla niiden rappeutumisesta? Se merkitsee yritystä kaataa puolue, katkaista sen selkäranka. Niin, toverit, kysymys oli puolueen elämästä ja kuolemasta. Siitä oikeastaan johtuikin kiihkeys meillä käydyssä väittelyssä.

Siten on myöskin selitettävissä se puolueemme historiassa ennenkuulumaton tapaus, että edustajakokous tuomitsi yksimielisesti opposition ohjelman. Mitä vakavin vaara liitti puolueen yhtenäiseksi rautarenkaaksi.

Oppositiota koskevat historialliset tiedot ovat mielenkiintoisia. Aloittakaamme vaikka puolueemme VII edustajakokouksesta. Se oli ensimmäinen edustajakokous neuvostovallan syntymisen jälkeen (vuoden 1918 alussa). Silloin meillä oli niiden samojen henkilöiden johtama oppositio, jotka olivat opposition johdossa XIII edustajakokouksessa. Kysymys oli sodasta ja rauhasta, Brestin rauhasta. Silloin opposition puolella oli yksi neljäsosa koko edustajakokousta. Se ei ollut suinkaan vähän. Eipä suotta silloin puhuttu kahtiajakautumisesta.

Kahden vuoden kuluttua puhkesi puolueessa jälleen taistelu ammattiliittokysymyksestä X edustajakokouksessa samojen henkilöiden ollessa opposition johdossa. Silloin opposition kannalla oli yksi kahdeksasosa edustajakokousta. Se on tietenkin vähemmän kuin yksi neljäsosa.

Vielä kahden vuoden kuluttua tämän jälkeen puhkeaa uusi taistelu XIII edustajakokouksessa, siinä, joka vastikään päättyi. Siinäkin oli oppositio, mutta se ei enää saanut edustajakokouksessa ainoatakaan ääntä. Kuten näette, se on jo kerrassaan paha juttu oppositiolle.

Oppositio on siis yrittänyt kolmasti käydä sotaa puolueen peruskaadereita vastaan. Ensimmäisen kerran VII edustajakokouksessa, toisen kerran X edustajakokouksessa ja kolmannen kerran XIII edustajakokouksessa, ja kärsien kaiken aikaa tappiota se on

joka kerta menettänyt väkeä vähentäen jatkuvasti armeijansa miesvahvuutta.

Mistä nämä kaikki tosiasiat puhuvat? Ensiksikin siitä, että meidän puolueemme historia viimeisten kuuden vuoden ajalta on puolueemme enemmistön yhä lujemman yhteenliittymisen historiaa puolueen peruskaaderien ympärille. Toiseksi siitä, että oppositiosta ovat sen ainekset toistensa jälkeen askel askeleelta erkaantuneet ja liittyneet puolueen perusydinjoukkoon täydentäen sen kokoonpanoa. Tästä juontuu johtopäätös: on mahdollista, että oppositiosta, jolla XIII edustajakokouksessa ei ollut edustajia (meillä ei ole suhteellisia vaaleja), mutta jolla epäilemättä on kannattajia puolueessa, erkanee joukko tovereita ja liittyy puolueen perusydinjoukkoon, kuten on tapahtunut aikaisemminkin.

Minkälaista on oltava meidän politiikkamme tällaisiin oppositiolaisiin nähden tai — täsmällisemmin sanoen — entisiin oppositiolaisiin nähden? Sen on oltava yksinomaan toverillista. On ryhdyttävä kaikkiin toimenpiteisiin, jotta helpotettaisiin näiden toverien siirtymistä puolueen perusydinjoukkoon, siirtymistä yhteiseen ja yksimieliseen työhön tämän ydinjoukon kanssa.

b) **Lenin-kutsunnasta.** En ryhdy puhumaan laajemmin siitä, että Lenin-kutsunta, t.s. se tosiasia, että puolueeseemme on hyväksytty työläisten keskuudesta 250 tuhatta uutta jäsentä, puhuu puolueemme syvästä demokraattisuudesta, siitä, että meidän puolueemme on itseasiassa työväenluokan valinnallinen elin. Tässä mielessä Lenin-kutsunnan merkitys on ehdottomasti valtavan suuri. Mutta tänään en halua

puhua siitä. Haluan kiinnittää teidän huomioltanne niihin vaarallisiin viehättymisiin, joita on ilmennyt puolueessamme viime aikoina Lenin-kutsunnan yhteydessä. Eräät sanovat, että on mentävä vielä pitemmälle ja kohotettava jäsenmäärä miljoonaan asti. Toiset haluavat mennä vieläkin pitemmälle sanoen, että olisi parempi saattaa jäsenmäärä kahteen miljoonaan asti. En epäile sitä, etteikö löytyisi kolmansia, jotka haluavat mennä vieläkin pitemmälle. Tämä on, toverit, vaarallista viehättymistä. Maailman kaikkein suurimpiakin armeijoita on tuhoutunut sen vuoksi, että ovat liiaksi viehättyneet, ovat valloittaneet paljon ja sitten, kykenemättä varmistamaan valloitusta, ovat hajonneet. Kaikkein suurimmatkin puolueet voivat tuhoutua, jos ne viehättyvät liikaa, valtaavat liian paljon ja sitten osoittautuvatkin kykenemättömiksi pitämään hallussaan, sulattamaan valtaamaansa. Päätelkää itse. Meillä on puolueessa aina 60 prosenttiin asti poliittisesti valistumattomia. 60 prosenttia poliittisesti valistumattomia—näin oli ennen Lenin-kutsuntaa, mutta pelkään, että kutsunnan jälkeen tuo prosenttimäärä nousee 80:een. Eikö olisi, toverit, aika pysähtyä? Eikö olisi aika rajoittaa kahdeksaansataan tuhanteen ja asettaa kysymys päättäväisesti ja määrätietoisesti puolueen laadullisen kokoonpanon parantamisesta, leninismin perusteiden opettamisesta Lenin-kutsunnan väelle, heidän tekemisestä valveutuneiksi leniniläisiksi? Minun mielestäni on jo aika.

c) **Puoluejohdon demokratisoinnista.** Lenin-kutsunta on osoituksena puolueemme syvällisestä demokratismistista, sen perussolujen proletaarisesta kokoonpanosta, puolueettomien miljoonajoukkojen eit-

tämättömästä luottamuksesta meidän puolueeseemme. Mutta puolueemme demokratismi ei rajoitu tähän. Tämä on vain demokratismien toinen puoli. Sen toinen puoli on siinä, että askel askeleelta demokratisoituu itse puoluejohto. Edustajakokouksessa jo puhuttiin siitä, että puoluejohtoon painopiste siirtyy yhä enemmän suppeista huippukerroksista ja byroista laajoihin järjestöihin, paikallisten ja keskusjärjestöjen täysistuntoihin, minkä lisäksi itse nämä täysistunnot laajentuvat ja parantuvat kokoonpanoltaan. Te kai tiedätte, että edustajakokous hyväksyi täydellisesti tämän suunnan johtavien järjestöjemme kehityksessä. Mistä tämä kaikki puhuu? Siitä, että meidän johtavat järjestömme alkavat ulottaa olemassaolonsa kaikki juuret proletariaatin joukkojen sankimpiin kerroksiin. On mielenkiintoista tarkastella puolueemme Keskuskomitean kehitystä viimeisten kuuden vuoden ajalta sen määrällisen ja yhteiskunnallisen kokoonpanon näkökannalta. VII edustajakokouksen aikana (1918) meidän Keskuskomiteassamme oli 15 jäsentä, joista työläisiä oli yksi (7 prosenttia) ja intelligenttejä 14 (93 prosenttia). Näin oli VII edustajakokouksen aikana. Mutta nyt, XIII edustajakokouksen jälkeen, Keskuskomiteassa on jo 54 jäsentä, joista 29 on työläistä (53 prosenttia) ja 25 intelligenttiä (47 prosenttia). Tämä on varma merkki puolueen perusjohtoon demokratisoitumisesta.

d) Teoriasta yleensä ja leninismien propagandasta erikoisesti. Eräs meidän puolueemme vaarallisia puutteellisuksia on sen jäsenten teoreettisen tason aleneminen. Syynä on tavattoman raskas käytännöllinen työ, joka vie halun teoreettisiin opintoihin ja pitää

yllä vissinlaista vaarallista huolettomuutta — ellen sanoisi vieläkin enemmän — teorian kysymyksiin. Muutamia esimerkkejä.

Äskettäin luin sanomalehdestä erään toverin (luultavasti Kamenevin) selostuksen XIII edustajakokouksesta, jossa oli painettu mustalla valkoiselle, että puolueemme päiväjärjestyksessä olevana tunnuksena on muka „nepmanilaisen Venäjän“ muuttaminen sosialistiseksi Venäjäksi. Lisäksi — mikä on vieläkin pahempi — tuo kummallinen tunnus pannaan ei kenenkään muun kuin itsensä Leninin kontolle. Ei enempää eikä vähempää! Kuitenkin on tunnettua, ettei Lenin ole sanonut eikä ole voinut sanoa mitään sellaista, sillä, kuten tunnettua, „nepmanilaista“ Venäjää ei ole olemassakaan. Lenin on tosin puhunut „neppiläisestä“ Venäjästä. Mutta „neppiläinen“ Venäjä (s.o. Neuvosto-Venäjä, joka toteuttaa uutta talouspolitiikkaa) on kokonaan toinen asia kuin „nepmanilainen“ Venäjä (s.o. sellainen Venäjä, jonka johdossa ovat nepmanit). Ymmärtääkö Kamenev tämän periaatteellisen eron? Ymmärtää tietenkin. Minkä vuoksi hän sitten sanoa pamautti tuon kummallisen tunnuksen? Tavanomaisen huolettomuuden vuoksi teorian kysymyksiin nähden, täsmällisiin teoreettisiin määritelmiin nähden. Ja kuitenkin on hyvin luultavaa, että tuo kummallinen tunnus voi synnyttää puolueessa kokonaisen joukon väärinkäsityksiä, ellei virhettä korjata.

Vielä eräs esimerkki. Useinkin sanotaan, että meillä on „puolueen diktatuuri“. Minä, sanovat sellaiset, kannatan puolueen diktatuuria. Muistelen, että eräässä edustajakokouksemme päätöslauselmassa,

muistaakseni vieläpä XII edustajakokouksen päätöslauselmassa, päästettiin pujahtamaan tuollainen sanonta, tietenkin epähuomiossa. Nähtävästi jotkut toverit luulevat, että meillä on puolueen eikä työväenluokan diktatuuri. Mutta sehän on pötyä, toverit. Jos se olisi totta, niin silloin olisi väärässä Lenin, joka opetti meitä, että Neuvostot **toteuttavat** diktatuuria ja puolue **johtaa** Neuvostoja. Silloin olisi väärässä Lenin, joka puhui proletariaatin diktatuurista eikä puolueen diktatuurista. Jos se olisi totta, niin silloin ei tarvittaisi Neuvostoja, silloin Leninin ei olisi tarvinnut puhua XI edustajakokouksessa välttämättömyydestä „**tehdä rajat** selviksi puolue- ja neuvostoelinten välillä“. Mutta mistä ja millä tavalla tuo pöty on päässyt tunkeutumaan puolueväen keskuuteen? Viehättymisestä „puoluekantaisuuteen“, joka aiheuttaa eniten vahinkoa nimenomaan puoluekantaisuudelle ilman lainausmerkkejä, huolettomuudesta teorian kysymyksiin nähden, siitä, ettei ole tapana harkita tunnuksia ennen kuin ne pannaan liikkeelle, sillä ei tarvitse muuta kuin miettiä hetkinen ymmärtääkseen koko sen järjettömyyden, mikä syntyy siitä kun luokan diktatuuri vaihdetaan puolueen diktatuuriin. Tarvitseeko todistella, että tuo järjettömyys saattaa synnyttää puolueessa sekavuutta ja käsittämättömyyttä?

Tai vielä. Kaikille on tunnettua, että väittelyn aikana puolueemme eräs osa antoi periksi oppositiolaisten puoluevastaiselle agitatiolle leninismin organisatoorisia perusteita vastaan. Kuka bolshevikki tahansa, joka on käynyt vaikkapa lyhytaikaisenkin leninismin teorian koulun, olisi oivaltanut heti, että

opposition saarnalla ei ole mitään yhteistä leninismin kanssa. Mutta, kuten tunnettua, puolueemme eräs osa ei kyennyt heti huomaamaan opposition todellista olemusta. Mistä se johtuu? Se johtuu siitä samasta huolettomuudesta teorian suhteen, puolueemme jäsenten alhaisesta teoreettisesta tasosta.

Väittely asetti päiväjärjestykseen kysymyksen leninismin opiskelusta. Leninin kuolema kärjisti tätä kysymystä lisäten puolueen jäsenten keskuudessa mielenkiintoa teoriaan. XIII edustajakokous vain heijasti näitä mielialoja vahvistaessaan useissa päätöslauselmissa leninismin opiskelun ja propagandan välttämättömyyden. Puolueen tehtävänä on käyttää hyväksi kasvanutta mielenkiintoa teorian kysymyksiin ja ryhtyä kaikkiin toimenpiteisiin kohottaakseen vihdoin puolueen teoreettisen tason kyllin korkealle. Ei pidä unohtaa Leninin sanoja, että ilman selvää ja oikeaa teoriaa ei voi olla oikeaa käytäntöä.

KIHLAKUNTATYÖNTEKIJÄIN TEHTÄVISTÄ

Toverit! Ei ole sattuma, että olen tullut tekemään selostusta edustajakokouksesta juuri teille. En ole tullut luoksenne vain sen vuoksi, että te sitä halusitte, vaan myöskin sen vuoksi, että nykyisessä kehitysvaiheessa kihlakunta yleensä ja kihlakuntatyöntekijät erikoisesti ovat tärkeimpänä yhdysrenkaana puolueen ja talonpoikaiston välillä, kaupungin ja maaseudun välillä. Ja tähän tiedätte vallan hyvin, että liittoyhteyden aikaansaaminen kaupungin ja maaseudun välillä on nyt käytännöllisen puolue- ja valtiotyömme peruskysymys.

Edellä sanoin, että liittoyhteys valtion teollisuuden ja talonpoikaistalouden välillä on saatava aikaan kolmella peruslinjalla: kulutusosuuskuntien linjalla, maatalousosuuskuntien linjalla ja paikallisten luotto-osuuskuntien linjalla. Sanoin, että nämä kolme väylää ovat perusväyliä liittoyhteyden järjestämisessä. Mutta olisi liiaksi viehättymistä, jos luultaisiin, että meidän onnistuu nyt heti kytkeä teollisuus talonpoikaistalouden kanssa välittömästi kunnan kautta, sivuuttamalla kihlakunta. Todistelemattakin on selvää, että sitä varten meillä ei riitä voimia, taitoa eikä varoja. Sen vuoksi kaupungin ja maaseudun välisen liittoyhteyden solmukohtana pysyy nykyisenä ajankohtana kihlakunta, piirikunta. Päästäksemme lujiin asemiin kaupankäynnissä ei ole lainkaan välttämätöntä saada karkoitetuksi viimeinenkin yksityiskauppias viimeisestäkin kunnasta, — sitä varten on vain tehtävä kihlakunnasta neuvostokaupan tukikohta sitä silmälläpitäen, että kaikkien ja kaikenlaisten yksityiskauppioiden olisi pakko kiertää neuvosto-osuuskaupan ympäri samoin kuin taivaankappaleet kiertävät auringon ympäri. Luoton valtaamiseksi ei ole lainkaan välttämätöntä nyt heti saada kuntiin ja kyliin muodostetuksi luotto-osuuskuntien verkosto, — on kylliksi muodostaa tukikohta kihlakunnassa, jotta talonpoikaisto alkaisi heti loitota kulakista ja koronkiskurista. Ja niin edelleen, ynnä muuta sellaista.

Lyhyemmin sanoen: lähiaikoina kihlakunnan (piirikunnan) on muodostuttava perustukikohdaksi liittoyhteyden järjestämisessä kaupungin ja maaseudun välillä, proletariaatin ja talonpoikaiston välillä.

Miten pian tämä muodostuminen tapahtuu, — se riippuu teistä, toverit kihlakuntatyöntekijät. Teitä on nyt kolmisensataa. Se on kokonainen armeija. Teistä ja teidän tovereistanne maamme kihlakunnissa riippuu sen aikaansaaminen, että kihlakunta muodostuisi aivan lähiaikoina meidän puolue- ja valtiotyömme solmukohdaksi liittoyhteyden järjestämisessä teollisuuden ja talonpoikaistalouden välillä. Olen varma siitä, että kihlakuntatyöntekijät täyttävät velvollisuutensa puoluetta ja maata kohtaan.

*„Pravda“ № 136 ja 137;
kesäkuun 19 ja 20 pnä 1924*